

Комунальний заклад «Харківська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №158
Харківської міської ради Харківської області»

Конкурс лідерів учнівського самоврядування
«Ми – разом!»

Номінація
«Права вивчаємо, себе захищаємо»

ПРОЄКТ «НАЗВА»

Роботу виконали:

лідери учнівського самоврядування
Ічко Дар'я учениця 10-А класу,
Журба Валерія учениця 11-А класу,
Гранкіна Марія учениця 10-Б класу,
Ветрова Софія учениця 9-А класу

Керівник:

Боднар Ольга Сергіївна,
куратор шкільного самоврядування,
спеціаліст І категорії

Харків - 2021

ВСТУП

Сьогодні діти – завтра народ

В. О. Сухомлинський

Актуальність проєкту визначається тим, що сучасний період розвитку міжнародних відносин і світової політики є фундаментом для побудови політичної системи захисту прав людини і окремих груп населення, серед яких найбільш важливе місце займають діти, які є найменш захищеними як в соціальному, так і правовому плані. В цілому, сфера захисту прав людини увійшла до складу глобальних проблем сучасного цивілізаційного розвитку поряд з питаннями економіки, інформатизації, екології та безпеки.

Проблема: в даний час існує проблема правової грамотності та культури підлітків. Найголовніша її причина - низький рівень правосвідомості та недовіра закону. Звідси, існує проблема: девіантна поведінка підлітків, невміння реалізувати себе і свої права, правильно вирішити ситуації. Саме тому конституційними гарантіями треба вміти користуватися, в законодавчій системі - вміти орієнтуватися, це допоможе всім у вирішенні конкретних життєвих завдань, важливо поширювати правову грамотність серед дітей для їх розуміння соціальних норм.

Мета:

- сформувати вміння учнів розв'язувати життєві конфлікти, здійснювати вибір моделі поведінки у побуті, орієнтуючись на норми права, що стосуються неповнолітніх, навчити розпізнавати ситуації, де порушуються права і обов'язки людини, а також вміти захищати себе при їх порушенні, аналізувати гарантії прав і свобод, сприяти формуванню у дітей фундаментальних цінностей;
- на основі конкретно-предметного матеріалу сприяти виробленню навичок аналітичного мислення, допомогти в опануванні системи міжнародних та вітчизняних механізмів захисту прав дитини;
- розвинути в учнів уміння застосувати свої знання та правомірні навички, яких вони набули на уроках правознавства, громадянської освіти, в процесі

позакласного правового виховання та на заходах, що були організовані учнівським самоврядуванням «Республіка рівних»;

- виховання патріотичних почуттів, поваги до Конституції України, прав і обов'язків людини та громадянина. Поширення правової культури та освіченості в учнівському середовищі.

Завдання проєкту:

- провести опитування серед учнівської молоді, щоб виявити рівень правової грамотності.
- стимулювання соціальної активності й ініціативи підлітків-лідерів, вироблення мотивації учнівської молоді до організації просвітницької роботи про значення права серед однолітків;
- забезпечити засвоєння нормативно-правових актів у сфері забезпечення та утвердження прав людини.

Термін реалізації: довготривалий проєкт.

Учасники проєкту:

- учні 1-11 класів;
- учнівське самоврядування «Республіка рівних»;
- вчителі та працівники школи;
- батьки.

Цільова аудиторія:

Проєкт спрямований на учнів 1-11 класів, що навчаються у ХЗОШ №158.

Очікувані результати:

Підвищення рівня правової свідомості та відповідальності. Школярі знають та розуміють зміст базових юридичних понять: права і обов'язки дитини, рівноправність, верховенство права, відповідальність, порушення прав людини. Орієнтуються у документах: Декларація прав дитини, Конвенція про права дитини, Конституція України, Сімейний кодекс України. Розуміють, як працює система захисту прав людини/дитини. Демонструють вміння захищати свої права, аналізувати правові ситуації.

РОЗДІЛ І. ПЛАН РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТУ

1.1. Етапи реалізації проєкту

I етап:

Підготовчо-організаційний: урахування сильних та слабких сторін, отримання дозволу на реалізацію певних заходів від організації школи, обговорення послідовності дій, аналіз досвіду подібних заходів в минулих роках, консультація, поширення інформації про проєкт, залучення активної молоді та партнерів.

II етап:

Планово-прогностичний: складання моделі проєкту, визначення і формулювання мети, завдань, напрямків реалізації, аналіз пропозицій щодо вирішення актуальних проблем, ймовірність ризиків та обмежень, визначення кінцевого результату, поетапне планування проєкту.

III етап:

Організаційно-виконавчий: практична реалізація заходів проєкту згідно календарного плану, набуття досвіду, використання знань на практиці, здійснення психологічного супроводу.

IV етап:

Підсумковий: узагальнення та аналіз учасниками результатів запровадження проєкту, представлення проєктної діяльності, заключне опитування серед школярів для визначення рівня ефективності запроваджених заходів, висловлення подяки партнерам за допомогу.

1.2. Напрямки реалізації проєкту

- проведення лекцій від правоохоронних органів;
- проведення просвітницької роботи (виховні години, уроки правознавства та громадянської освіти, шкільні заходи).

РОЗДІЛ II. СТАТИСТИЧНІ ПРОБЛЕМИ СЬОГОДЕННЯ

Будь-яка людина, починаючи з юних років, стикається з ситуаціями, коли необхідно знати свої права і обов'язки. Дуже часто підлітки не знають, що робити, як захистити свої права, з ким порадитися, куди йти по допомогу? Досвід показує, що для захисту своїх законних інтересів підлітки рідко звертаються до батьків, частіше намагаються самостійно або за допомогою друзів, часом досить сумнівних, захистити свої права, іноді переоцінюючи свої можливості і переступаючи «межу дозволеного», що призводить до порушення законності та моральних переживань. Переживання можуть спричинити за собою ті чи інші захворювання, підірвати фізичне чи психічне здоров'я. Як зберегти себе, своє здоров'я та гідність, свої права, не опинитися за бортом життя? Ці питання часто постають перед підлітками. Тому батьки не повинні чекати, коли дитина звернеться до них за допомогою або порадою, а створювати в своєму будинку тепло, розуміння, повагу, безпеку, дотримуючись прав всіх членів сім'ї незалежно від віку, і виховувати відповідальність за слово і діло. Проєкт передбачає, що вивчення цієї теми буде сприяти процесу соціалізації, адаптації та орієнтування в правовому просторі.

РОЗДІЛ III. ПРАКТИЧНИЙ ЕТАП ВИКОНАННЯ ПРОЕКТУ

3.1. Соціологічне опитування школярів

Одним з наших завдань було провести опитування серед школярів, щоб дізнатися рівень правової грамотності серед молоді. На жаль, через епідеміологічну ситуацію в країні опитування було проведено онлайн за допомогою програмного забезпечення Google Forms. Анкета складалася з дихотомічних та поліваріантних питань. Взяло участь 200 осіб від 5 до 11 класу (вік до 18 років).

Питання	Результати опитування
Від кого ти дізнаєшся про свої права та обов'язки? а) від батьків б) від вчителів в) від друзів г) ЗМІ	42,5% 50,5% 2% 5%
Чи знаєш ти закони, в яких зазначені твої права і обов'язки? а) так, знаю б) ні, не знаю г) якщо знаєш, то які?	67,8% 8% 24,2%
Чи хотів би ти отримувати більше інформації про свої права та обов'язки? а) так б) ні	72,7% 27,3%
Чи знаєш ти чим займається уповноважений з прав дитини? а) так б) ні	44,4% 55,6
Куди чи до кого ти звертаєшся, якщо порушуються твої права? а) до батьків б) до вчителів	81,6% 7% 9,2%

в) до правоохоронних органів, поліції	1%
г) за телефоном довіри	1,2%
д) свій варіант	
Чи поважають твої права як дитини вдома, у родині?	
а) так	100%
б) ні	0%
Як ти вважаєш, що важливіше – виконувати свої обов’язків чи вимагати дотримання своїх прав?	
а) важливішими є обов’язки	1,3%
б) важливішими є права	5,6
г) важливими є і права, і обов’язки	93,1%

Школярі достатньо свідомо підійшли до заповнення анкети. Проаналізувавши відповіді, ми бачимо, що діти цілком усвідомлюють, що окрім прав існують і обов’язки. Незважаючи на те, що домінуюча більшість відповіла, що знає про свої права, деякі з них не конкретизують, що свідчить про те, що не всі знайомі з правовими документами, але вказують право на освіту, відпочинок та медичну допомогу. Проведене дослідження показало, що більшість опитаних зазначили, що хотіли б отримати більш детальну інформацію про свої права та обов’язки. Майже половина опитаних знає, чим займається уповноважений з прав дитини, проте у наступному питанні лише 1,2% відповідає, що звертаються до нього у разі порушення своїх прав. На питання про повагу у родині всі діти без виключення відповіли ствердно, що свідчить про здорову атмосферу у сім’ях.

3.2. Календарний план заходів з реалізації проєкту

№ з/п	Захід	Діяльність	Термін	Відповідальний
1	Зустріч зі шкільним офіцером поліції	Проведення лекцій та бесід	Щомісяця та за потреби	Склема Н.О., заступник директора з НВР.,
2	Турнір юних правознавців	Участь у районному етапі турніру	вересень	Гірник Л.М., вчитель правознавства, учні

3	Тиждень проти-дії булінгу	Проведення конкурсу на кращий відеоролик	Другий тиждень вересня	Склема Н.О., заступник директора з НВР., учні, вчителі, члени учнівського самоврядування
4	Міжнародний день миру	Година спілкування	20(21) вересня	Боднар О.С., куратор шкільного самоврядування, учні, вчителі, члени учнівського самоврядування
5	Міжнародний день ненасилля	Інформаційна хвилинка для учнів молодшої школи	02 жовтня	Боднар О.С., куратор шкільного самоврядування, учні, вчителі, члени учнівського самоврядування
6	Всесвітній день дитини	проведення «Найбільшого уроку у світі»	20 листопада	Склема Н.О., заступник директора з НВР, Боднар О.С., куратор шкільного самоврядування, учні, вчителі, члени учнівського самоврядування
7	День прав людини	Проведення уроків. Конкурс малюнків	10 грудня	Гірник Л.М., вчитель правознавства, вчителі, члени учнівського самоврядування
8	Міжнародний день солідарності людей	Година спілкування	20 (21) грудня	Жиронкіна А.В., соціальний педагог, Боднар О.С., куратор шкільного самоврядування, учні, вчителі, члени учнівського самоврядування
9	Всесвітній день соціальної справедливості	Проведення годин спілкування соціального педагога з наймолодшими учнями	20 лютого	Жиронкіна А.В., соціальний педагог, Боднар О.С., куратор шкільного самоврядування, учні, вчителі, члени учнівського самоврядування
10	«Ми – проти булінгу»	Проведення тренінгів, квестів, конкурс малюнків	16 квітня	Гірник Л.М., вчитель правознавства, вчителі, члени учнівського самоврядування
11	Міжнародний день захисту дітей	Виготовлення правових лепбуків та запис відео-привітань	1 червня	Склема Н.О., заступник директора з НВР, Боднар О.С., куратор шкільного самоврядування, учні, вчителі, члени учнівського самоврядування

РОЗДІЛ IV. ЗАКЛЮЧНИЙ ЕТАП ПРОЕКТУ

4.1. Інформування громадськості

- офіційний сайт навчального закладу;
- акаунти школи у соціальних мережах;
- шкільна газета;
- інформаційний стенд;
- особисті акаунти учасників проекту.

Бюджет – благодійна допомога батьківської ради.

4.2. Ресурси та партнери:

- працівники правоохоронних органів України.

4.3. Оцінка результативності

Учні школи є активними учасниками турніру «Юних правознавців», не одноразово займали призові місця у II районному етапі та брали участь у III міському етапі.

4.4. Перспективи подальшого розвитку

На основі отриманого досвіду плануємо продовжувати просвітницьку діяльність, яка стосується правознавства та юридичної грамотності молодого покоління.

ВИСНОВКИ

Дуже важливо пояснювати дітям їх права і обов'язки зрозумілою для них мовою. Кожна дитина - повноправний житель нашої планети, кожна дитина - неповторна особистість, кожна дитина - людина.

Знання прав - це щит, що прикриває дітей, їх гідність від зазіхань з боку інших людей і держави. Тільки володіння правами дає дитині можливість самореалізуватися, розкритися як особистість.

Захист прав - це особлива проблема держави і суспільства в цілому. Всі права і свободи можуть бути здійснені і гарантовані тільки в громадянському суспільстві.

Особливе місце в розумінні прав людини займають права дитини. Величезну важливість набувають питання формування у дітей знань і уявлень про основні демократичні цінності, виховання їх в душі гуманізму. Особливого значення набуває питання усвідомлення цінності людини як особистості, виховання толерантності, терпимості до інтересів інших людей. Самоповага і повага до інших - ось, на наш погляд, те, чого так гостро не вистачає як дорослим, так і дітям.

Лише за допомогою колективної праці вчителів, учнів, шкільного самоврядування та працівників правоохоронних органів учасники проєкту зможуть отримати не лише корисну інформацію після відвідування заходів, а й задоволення. Разом ми зможемо показати, що українська молодь готова боротися за свої права.

ДОДАТКИ

Урок, присвячений захисту дітей у цифровому середовищі.

Заходи до Всесвітнього дня дитини, приєднання до ініціативи МОН та ЮНІФЕС щодо проведення «Найбільшого уроку у світі» правознавства.

Регулярні лекції від працівників правоохоронних органів України.

Проведення на базі школи турніру юних правознавців.

Конкурс відеороликів до дня протидії булінгу.

Виготовлення учнями тематичних газет та плакатів про права.

Виготовлення правових лепбуків.